

هفته نامه تحولات انرژی (۱۰)

کد موضوعی: ۳۱۰

شماره مسلسل: ۱۲۷۰۲

دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن

آذرماه ۱۳۹۱

به نام خدا

فهرست مطالب

- ۴..... اجرای ۴۴ درصد از برنامه تعمیر نیروگاه‌ها.....
- ۴..... صادرات برق ایران ۴۰ درصد افزایش یافت
- ۵..... ساخت خط لوله‌های جدید انتقال نفت به بخش‌های غربی در کانادا.....
- ۷..... افزایش سهم انرژی خورشیدی در سبد تولید انرژی قطر
- ۸..... برگزاری هشتمین نشست سالانه عرب گاز
- ۱۰..... تولید ۱۵ میلیارد مترمکعب گاز از دریای چین تا سال ۲۰۱۵

هفته‌نامه تحولات انرژی (۱۰)

قیمت‌های بین‌المللی نفت خام، گاز طبیعی و فرآورده‌های نفتی

(به‌روز شده ۷ دسامبر ۲۰۱۲ (۱۳۹۱/۹/۱۷))

عنوان	قیمت	بازار
نفت خام وست تگزاس (دلار در بشکه)	۸۵/۹۳	نایمکس
نفت خام عمان (دلار در بشکه)	۱۰۴/۵۸	بورس دوبی
نفت خام برنت (دلار در بشکه)	۱۰۷/۲	بورس لندن
نفت خام برنت موعدهار (دلار در بشکه)	۱۰۹/۹	تک‌محموله
نفت خام دوبی (دلار در بشکه)	۱۰۷	تک‌محموله
نفت حرارتی (سنت در لیتر)	۷۶	نایمکس
بنزین (سنت در لیتر)	۶۶	نایمکس
گاز طبیعی (سنت در مترمکعب)	۱۲	نایمکس
گاز طبیعی (سنت در مترمکعب)	۱۲	هنری هاب
گاز طبیعی (سنت در مترمکعب)	—	انگلستان (ICE)

مأخذ: سایت‌های Platt's, NYMEX, ICE DME, and Bloomberg

(دلار در بشکه)

قیمت روزانه سبد اوپک

متوسط روزانه سبد اوپک	
قیمت	تاریخ (دسامبر ۲۰۱۲)
۱۰۵/۶۴	۶
۱۰۷/۲۰	۵
۱۰۷/۶۶	۴
۱۰۸/۴۴	۳

مأخذ: سایت اوپک.

میانگین وزنی قیمت انواع نفت خام صادراتی ایران

در تاریخ ۱۳۹۱/۹/۱۶

(بشکه/دلار)

۱۱۰/۶۲	سبک
۱۰۷/۵۷	سنگین

مأخذ: امور بین‌الملل شرکت ملی نفت ایران، ۱۳۹۱.

قیمت فرآورده‌های نفتی در بازارهای جهانی طی روز ۵ دسامبر ۲۰۱۲

(تن به دلار)

نوع فرآورده	ژاپن	سنگاپور	خلیج فارس	مدیترانه	شمال اروپا	آمریکا
بنزین سوپر بدون سرب	۱۰۴۳/۶۱	۱۰۱۸/۵۸	۹۸۵/۹۰	۹۳۴/۰۰	۹۷۰/۰۰	۹۹۸/۲۸
نفتا	۹۳۴/۷۵	۹۲۰/۵۲	۸۸۹/۰۰	—	۹۲۳/۷۵	۱۰۷۵/۹۰
سوخت جت (نفت سفید)	—	۱۰۰۷/۸۴	۹۸۲/۰۰	۹۸۰/۲۵	۹۹۴/۵۰	—
نفت گاز	—	۹۳۹/۳۰	۹۱۳/۸۲	۹۱۴/۷۵	۹۱۴/۲۵	—
نفت کوره ۱۸۰ CST	—	۶۱۳/۷۳	۵۹۸/۹۴	۵۹۳/۵۰	—	۵۸۹/۱۲
پروپان	۱۰۲۶/۰۰	—	۹۸۸/۰۰	۱۰۷۲/۵۰	۱۰۰۲/۵۰	—
بوتان	۹۶۶/۰۰	—	۹۲۸/۰۰	۹۳۷/۵۰	۸۹۲/۵۰	—

مأخذ: امور بین‌الملل شرکت ملی نفت ایران.

قیمت تک محموله‌ای گاز طبیعی طی روز ۵ دسامبر ۲۰۱۲

خط لوله - بازار	دلار در میلیون بی‌تی‌یو
HENRY HUB	*Na
S. CALIF	Na
TORONTO	Na
ICE	Na

مأخذ: همان.

* Na در دسترس نیست.

قیمت محصولات شیمیایی و پلیمری طی روزهای ۱۳۹۱/۹/۱۰ - ۱۳۹۱/۹/۱۹

نام محصول	تن در ریال
متانول	۴,۹۶۳
اسیدنیتریک	۲,۴۸۰
پلی پروپیلن	۳۷,۸۰۰
پلی اتیلن سنگین EX3	۳۴,۶۵۸

مأخذ: شرکت بورس کالای ایران.

اجرای ۴۴ درصد از برنامه تعمیر نیروگاه‌ها^۱

بنا به گفته عبدالرسول پیشاهنگ، معاون هماهنگی تولید شرکت توانیر، از ابتدای دوره تعمیر نیروگاه‌های کشور در سال جاری تاکنون، عملیات تعمیر بیش از ۳۸ هزار مگاوات ظرفیت نیروگاهی، معادل ۴۴ درصد کل برنامه تعمیر نیروگاه‌ها به پایان رسیده است. کل برنامه تعمیرات سال جاری ۸۶ هزار و ۷۷۷/۶ مگاوات است که از این میزان تاکنون ۳۸ هزار و ۴۳۶ مگاوات معادل ۴۴ درصد انجام گرفته است. با وجود محدودیت‌های مالی، مشکلی از نظر تأمین قطعه برای ادامه برنامه تعمیر نداریم و بیشتر قطعه‌ها در داخل کشور ساخته می‌شود.

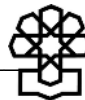
پیشاهنگ ابراز امیدواری کرد، صنعت برق با تأمین نقدینگی و برنامه‌ریزی مناسب، آمادگی کامل برای تابستان سال آینده برای استفاده حداکثری از ظرفیت نیروگاهی کشور در تأمین برق مورد نیاز شبکه داشته باشد.

برنامه تعمیر نیروگاه‌ها برای آمادگی هرچه بیشتر این تأسیسات به منظور تأمین برق در تابستان و اوج پیک مصرف صورت می‌گیرد و همه‌ساله با پایان یافتن پیک مصرف برق در تابستان آغاز می‌شود و تا اردیبهشت‌ماه سال بعد ادامه می‌یابد.

صادرات برق ایران ۴۰ درصد افزایش یافت

صادرات برق ایران به کشورهای همسایه از ابتدای سال جاری تاکنون حدود ۴۰ درصد در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته افزایش یافت. از ابتدای سال جاری

1. <http://www.irna.ir>

تاکنون ۷۶۶۸/۹ گیگاوات ساعت برق به کشورهای همسایه صادر شده است که این میزان ۳۹/۲۲ درصد در مقایسه با سال گذشته افزایش نشان می‌دهد. ایران در مدت مشابه سال گذشته ۵۵۰۸/۳ گیگاوات ساعت برق به کشورهای همسایه صادر کرده بود. با اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها، مصرف برق در کشور کاهش یافته و این امر زمینه مناسبی را برای افزایش صادرات برق به کشورهای همسایه فراهم کرده است. ایران با کشورهای ارمنستان، پاکستان، ترکمنستان، ترکیه، جمهوری آذربایجان، نخجوان، عراق و افغانستان انرژی مبادله می‌کند.

ساخت خط لوله‌های جدید انتقال نفت به بخش‌های غربی در کانادا^۱

دولت کانادا به دلیل اینکه آمریکا تا سال ۲۰۲۰ به اولین تولیدکننده نفت جهان تبدیل می‌شود، درصدد ساخت خطوط لوله‌های جدید برای انتقال نفت خام به بخش‌های غربی کشور است. کانادا به دلیل منابع فراوان قیر نفتی در ایالت آلبرتا^۲ در حال حاضر اولین تأمین‌کننده نفت ایالات متحده آمریکاست. این وضعیت ممکن است تا چند سال دیگر (تا سال ۲۰۲۰) تغییر کند، زیرا تا آن زمان، طبق پیش‌بینی آژانس بین‌المللی انرژی، آمریکا خود به اولین تولیدکننده نفت جهان تبدیل خواهد شد. برای دولت محافظه‌کار کانادا، این بدان معناست که این کشور باید به دنبال بازارهای جدید نفتی برای محصولاتش باشد، زیرا آمریکا، ۹۸ درصد از صادرات کانادا را جذب می‌کند. وزیر منابع طبیعی کانادا در این باره گفته است: بازار آمریکا برای کل صادرات نفتی

1. <http://www.khabaronline.ir>

۲. کانادا سومین دارنده منابع طلای سیاه در جهان است.

کانادا کافی نیست و از هم‌اکنون تا سال ۲۰۳۵ این میزان ۴ میلیون بشکه در روز خواهد رسید، درحالی که هم‌اکنون ایالات متحده آمریکا تنها ۳/۴ میلیون بشکه نفت وارد می‌کند. مارکو ناوارو ژنی، معاون یکی از مراکز مطالعاتی کالگاری، مرکز نفتی ایالت آلبرتا در این‌باره می‌گوید: کانادا با کمبود بازار فروش نفت روبرو است و به همین دلیل امروز نفت خود را ۲۲ دلار زیر قیمت مرجع (نفت دریای شمال) می‌فروشد، اما گفته می‌شود برای دولت و بخش صنعتی این کشور خطوط جدید لوله‌های نفتی می‌تواند تا اندازه زیادی مشکل‌گشا باشد. خط لوله کیستون ایکسال^۱ بین ایالت آلبرتا و پالایشگاه خلیج مکزیک در تگزاس که ساخت آن به دستور اوباما به دلیل احتمال وجود سفره‌های آب زیرزمینی در ایالت نبراسکا (در ایالت مرکزی آمریکا) متوقف شده بود، یکی از پروژه‌های مذکور است. آندره پلودر، کارشناس نفت در دانشگاه کارلتون اتاوا در این‌باره می‌گوید: پروژه دیگر نفتی در نبراسکا^۲ که در دست اپراتور دیگری به نام ترانس کاناداست، قرار است ظرفیت تولید خود را به ۸۳۰,۰۰۰ بشکه در روز تا سال ۲۰۱۳ افزایش دهد. این کارشناس نفت می‌افزاید: پالایشگاه‌های منطقه هوستون^۳ در وضعیت و مسیر مناسبی درحال پالایش نفت سنگین هستند که این مسئله برای نفت ایالت آلبرتا مساعد خواهد بود، آن هم درحالی که تأمین نفت از مکزیک و ونزوئلا با مشکل روبرو است. آژانس بین‌المللی انرژی پیش‌بینی کرده است که درخواست جهانی انرژی از هم‌اکنون تا سال ۲۰۳۵ یک‌سوم افزایش خواهد یافت و در این میان چین، هند و خاورمیانه نزدیک به ۶۰ درصد از

1. Keystone XL

2. Nebraska

3. Huston, Texas (South Us)

نیازهای تکمیلی را تشکیل خواهند داد. گفتنی است درحال حاضر دو پروژه خطوط انتقال نفت در دست ساخت است که قرار است نفت را از ایالت آلبرتا به سمت آسیا از طریق بندری در اقیانوس آرام منتقل کند.

افزایش سهم انرژی خورشیدی در سبد تولید انرژی قطر^۱

به گزارش رویترز از دوحه قطر، مقامات انرژی این کشور قصد دارند سهم تولید برق از انرژی خورشیدی را برای سال ۲۰۱۸ در حدود ۱۶ درصد افزایش دهند.

قطر به عنوان بزرگترین صادرکننده LNG جهان بالاترین سرانه انتشار گازهای گلخانه‌ای را داراست. این کشور همچون سایر اعضای سازمان اوپک به دلیل نگرانی از وابستگی به نفت و گاز به انرژی‌های تجدیدپذیر رو آورده‌اند.

بنابر اظهارات فهدبن محمدالعطیه، رئیس همایش کاهش روند گرم شدن زمین که با حضور ۲۰۰ کشور در دوحه (از ۲۶ نوامبر تا ۷ دسامبر) برگزار شد، اعلام کرد پروژه تولید ۱۸۰۰ مگاوات برق خورشیدی در قطر درحال اجراست. در سال ۲۰۱۸، ۱۶ درصد از کل تولید برق این کشور از انرژی خورشیدی خواهد بود. شرایط آب و هوایی خلیج فارس بهترین و بالاترین پتانسیل اجرای چنین پروژه‌هایی را مهیا ساخته است.

تغییرات جوی برای قطر خطر بزرگی محسوب می‌شود. به بیان دیگر، گرم شدن زمین، اکوسیستم بیابانی این کشور را در معرض خطر جدی قرار داده و وابستگی به سوخت‌های فسیلی نیز بر این تهدیدها دامن می‌زند. بنابراین، گسترش بهره‌گیری از انرژی خورشید در رفع این خطرات بسیار مؤثر است.

برگزاری هشتمین نشست سالیانه عرب گاز^۱

به گزارش خبرگزاری رسمی کویت (کونا) از مسقط، هشتمین نشست سالیانه عرب گاز^۲ در روز دوازدهم آذرماه در شهر مسقط، پایتخت عمان تحت سازماندهی شرکت بریتیش انرژئی اکسچینج^۳ برگزار شد.

در این نشست سه روزه به موضوع توسعه صنعت گاز طبیعی، چالش‌ها و موانع فراروی این صنعت و چیره شدن بر آنها پرداخته شد. همچنین درباره موضوع‌هایی مانند ثبات و امنیت انرژی و آینده گاز طبیعی در کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس (جی‌سی‌سی) و جهان بحث و تبادل نظر شد.

در حدود دویست کارشناس گاز از بیش از چهارده کشور در عمان دعوت به عمل آمد تا درباره استراتژی‌ها، چالش‌های فنی و فرصت‌های پیش‌روی صنعت گاز با یکدیگر بحث کنند. توسعه ذخایر نامتعارف گاز و کاهش حجم سوزاندن گازهای همراه در این نشست با توجه ویژه مورد تبادل نظر قرار گرفت.

سلطان چتایلا، مدیر بازاریابی منطقه‌ای شرکت یواپی سال گذشته گفته بود: نشست عرب گاز یک رویداد مهم برای تعامل مدیران بخش‌های بالادستی و پایین‌دستی گاز است.

بانک ملی قطر نیز گزارش داد: منطقه خاورمیانه حدود ۴۲ تریلیون مترمکعب گاز دارد که می‌تواند برای این منطقه سودآور باشد.

1. www.shana.ir, www.worldoils.com

2. The 8th Annual Gas Arabia Summit, 2012.

3. The British Energy Exchange

قطر با داشتن ۲۵ تریلیون مترمکعب گاز، دارنده بزرگ‌ترین ذخایر گازی در میان کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس (جی‌سی‌سی) و دارنده سومین ذخایر بزرگ گازی جهان پس از روسیه و ایران است.

بنابر اعلام بانک ملی قطر، عربستان سعودی نیز حدود ۷/۵ تریلیون مترمکعب، امارات متحده عربی ۷ تریلیون مترمکعب و کویت ۳ تریلیون مترمکعب ذخایر گازی دارد. آژانس بین‌المللی انرژی، نیز گزارش داد: مصرف گاز خاورمیانه احتمال دارد از ۳۸۹ میلیارد مترمکعب در سال ۲۰۱۱ به ۴۶۸ میلیارد مترمکعب در سال ۲۰۱۷ افزایش یابد؛ در همین حال، برآورد عرضه ۷۹ میلیارد مترمکعب گاز اضافی این منطقه مشروط به توسعه موفق میدان‌های جدید گازی و گران است.

بنابر اعلام مؤسسه بین‌المللی گروه واردکنندگان ال‌ان‌جی فرانسه^۱ با رکود اقتصاد جهانی، حجم مبادلات ال‌ان‌جی در سال ۲۰۱۱ حدود ۱۰ درصد افزایش داشته و تولید جهانی این ماده به ۲۴۰/۸ میلیون تن رسیده است. این آمارهای جهانی نشان می‌دهد چنانچه منطقه خاورمیانه بخش گاز خود را توسعه دهد، این منطقه می‌تواند سودآوری چشمگیری داشته باشد، ضمن آنکه وابستگی هر کشور واقع در این منطقه به نفت نیز کاهش می‌یابد.

بنابر اعلام سدیگان^۲ مؤسسه بین‌المللی فعال در بخش گاز، صنعت گاز در حال رشد و توسعه است و پیش‌بینی می‌شود در سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۰ رشد سالیانه ۶ درصدی داشته باشد.

1. the International Group of LNG Importers
2. Cedigaz

بنابه نظر تحلیلگران انرژی، با در دسترس بودن بازارهای گاز، گاز طبیعی بعد از نفت، یکی از منابع مهم انرژی جهان تا سال ۲۰۳۵ خواهد بود. براساس گزارش آژانس بین‌المللی انرژی، گاز طبیعی می‌تواند به‌عنوان یک منبع سوخت جهانی تا پیش از سال ۲۰۳۰ از زغال‌سنگ پیشی بگیرد و تا سال ۲۰۳۵ در رقابت نزدیک با نفت قرار بگیرد.

تولید ۱۵ میلیارد مترمکعب گاز از دریای چین تا سال ۲۰۱۵^۱

براساس گزارش رویترز از پکن، اداره ملی انرژی چین اعلام کرد: پکن قصد دارد تا سال ۲۰۱۵ میلادی سالیانه ۱۵ میلیارد مترمکعب گاز طبیعی از دریای چین جنوبی تولید کند.

اداره ملی انرژی چین اعلام کرد: در برنامه پنج‌ساله ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۵، دریای چین جنوبی بخش اصلی از برنامه‌های اکتشاف فراساحلی گاز چین خواهد بود. چین با چند کشور همسایه خود مانند فیلیپین، تایوان، ویتنام، برونئی و مالزی درباره مالکیت منابع نفت و گاز دریا اختلاف دارد.

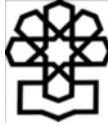
اداره ملی انرژی چین گزارش داد: پیش‌بینی می‌شود کل تولید فراساحلی گاز چین تا سال ۲۰۱۵ به ۲۰ میلیارد مترمکعب برسد که ۱۵ میلیارد مترمکعب از این رقم به استخراج گاز از دریای چین جنوبی مربوط است.

کل تولید گاز چین نیز احتمال دارد تا سال ۲۰۱۵ به ۱۷۶ میلیارد مترمکعب برسد که ۱۳۸/۵ میلیارد مترمکعب از این رقم تولید متعارف گاز خواهد بود.

میزان تولید گاز چین در سال ۲۰۱۱ در حدود ۱۰۲ میلیارد مترمکعب بوده است. این اداره همچنین اعلام کرد: با توجه به اینکه مصرف گاز چین احتمال دارد تا پایان سال ۲۰۱۵ به ۲۳۰ میلیارد مترمکعب برسد، وابستگی این کشور به واردات گاز از خارج از ۱۵ درصد در سال ۲۰۱۰ به حدود ۳۵ درصد افزایش خواهد یافت.

بنابر اعلام اداره ملی انرژی چین، افزایش واردات گاز چین، چالش‌های جدیدی را در بخش تأمین امنیت انرژی این کشور به وجود می‌آورد، به همین منظور پکن باید تمام تلاش خود را برای افزایش تولید داخلی و در عین حال بهبود سبد مصرف گاز خود انجام دهد.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۲۷۰۲

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: هفته‌نامه تحولات انرژی (۱۰)

نام دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن (گروه انرژی)

تهیه و تدوین: زهرا جعفری

ناظران علمی: هوشنگ محمدی، فریدون اسعدی

مقتاضی: حسین امیری‌خامکانی (عضو کمیسیون انرژی)

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی: —

تاریخ انتشار: ۱۳۹۱/۹/۲۱